

Title: Specimen Showing Representation of Murmured Consonants in the Newar Script
Author: Anshuman Pandey (pandey@umich.edu)
Status: Expert Contribution
Action: For consideration by UTC and WG2
Date: 2014-10-28

This document provides a specimen showing a method of writing murmured consonants of the Newar language in the so-called ‘Newa’ or ‘Newar’ script. The specimen appears in a document published electronically in 2009 (<http://nepal-lipi-online.com/>, 1130th Nepal New Year Supplement, p. 4). The text is in the Newar language and the representation of murmured consonants in this specimen occurs in several other sources.

The specimen shows murmured consonants displayed using conjunct glyphs whose underlying representations would be <consonant, VIRAMA, HA>, eg. the consonant /n^h/ is written as *nha*. The words in which they occur are boxed in red. Words boxed in blue are conjuncts of murmured consonants with final *ya*, whose underlying representations would be <consonant, VIRAMA, HA, VIRAMA, YA>, eg. /n^hya/ is written as *nhya*, which is rendered using half-*na* + *hya*-ligature. The word boxed in green shows a single instance of the murmured consonant /n^h/ represented using a conventional *hna* conjunct; the underlying representation of which would be <HA, VIRAMA, NA>. The occurrence of this *hna* conjunct is unclear; it may be a typographical error.

The specimen illustrates that murmured consonant sounds continue to be represented using *ha*-final conjuncts, at least as recently as five years ago. Any suggestion that murmured consonants are written using only *ha*-initial conjuncts or that there is an accepted orthographic convention for these consonants should be properly investigated.

At this time, no decision should be made regarding the encoding of independent letters for Newar murmured consonants in the script, especially the encoding of conventional *ha*-initial conjunct glyphs as atomic letters. The sensible way forward is for the Newar language community to determine which orthography they prefer and to begin using it uniformly. A decision can be made after there is evidence that the orthography has been widely adopted. Until then, the murmured consonants may be adequately represented using *ha*-initial and *ha*-final conjunct sequences as is currently the practice.

नयाल लिपि.कम् - हलिम दकल न्यागु नयाल लिपि अह्लाब्न् यो (पिथना नं.सं.११३० ककला १)

झारिम्हानी नयाशिमिकथं धन्नाय रूळ्गु आग्न निम्हास

(पौजनाया सँ/Editorial)

कू नं झा सरूलकथं झकाकग रिंणु दिं माः धयागु माव्यगा नवाःगय् द। धं हं सर्व्वण्य लिङ्गिनि रुङ्ग नयाः दून द्रुं नयधंकाः थन शक संवशाग अलावलाय् ह्युयुजा प्रायगु यनग्यनाया शुनरुङ्ग सः। मानदव संवग् व नयाल संवशा सँय नं धं हं दिं कूव् संवग् प्रीग्यायना याना संवग् व ह्युजाया मरुव्यागु झकाकगः सः। उकिं नयालय् अलावलाय् नयाङ्गु शक संवग्, मानदव संवग् व नयाल संवशा नू दे ककलाध यानरु सः। थकथं रिंणु दिं कूव् आः हाकनं नवाःगय् ह्युसीकाया मू आधान रुयाङ्गु नयाल लिपिया अनलाब्न् यो नं थुगु हं दिं नयाल संवशा नूगुदिं कूव् यिगवीया ह्युजाया माव्यगायाग नं नालगु कृगः रुङ्ग द।

नयाल संवग् नयाःया मौलिक संवग् सः (थं थकिया प्रधगा शंसधन साञ्चाः नाष्टुनरुया निगीण सः। थनिं ११३० दे अहं हं कूव् लाक कल्याधकानी मनूसं जनगाया यीन मर्कियाग थूळ्का आर्थिक दासगां मूक यायगु साव धयागु हं आः गक विधय् लाककल्याधकानी मनूग मथ थुव् व्यकि अग्रधी सः धयागु माव्यगा न्यायना रुळ्माःगु द। थुजागु गर्वया सँयाग सकल नाष्टुएक झारिम्हानी नयाशिमिकथं मनन यायमाःगु द। धं औगिहासिक गथयाग विधय् न्यायना यायगु आश्लन झकाकमाःगु द।

नयाल लिपि नं नयाःया गोनव सग्यदा सः। सथगाया विकासक्रमय् नयाशिमिकथं आयलं यागदान याःगु द। आः गक कू नं एषाय् नयाशिमिकथं (थं गगाशीज लिपि अलावलाय् ह्युयुयिं शायद हं उक नाष्टु

वा एषा दळ्। धं नं विधय् द्वय वरुःगु गोनव सः। गन नयाशिमिकथं थशीपनिगु हं कर्म कमजानीया कानधं विधय् गर्व यायरूळ्गु आयलं सग्यदा दया नं मी अहन नय रुयाङ्गु मद्र। थुजागु सँ थूळ्का व नयाशिमिकथं गर्व यायरूळ्गु सँय सकसिगु ध्यान सालगु, थशीपनिगु गोनवया सँ थूळ्काः विधय् कूव् झारिम्हानी नयाशिमिकथं धन्नाय रूळ्गु आग्न निम्हास व गोनव बलकगु झा थुगु अन लाब्न् यपिकां याळ् धयागु निम्हास जिमिगु द।

रिंणु वौलाःगु झा यायवलय् आयलं थथाङ्गु वळ्गु नं झारिम्हानी सः। झा याव्यिक दं, आधुनिक ऐगिक सुविधा उक दयां मगाः। दकल मरुव्यागु मगाःगु सँ धयागु सकसिगु अहलि सः, सदरावना सः अल झायानाङ्गिण वी माःगु गिनः सः। नयाः व नयाशिमिकथं विधय् ह्युसीका वीगु व न्याय मी नयाशिमिकथं थशीपनिगु गोनव थूळ्का वीगु झाय सकल झारिम्हानी मनूगु अहलि, गिनः, व सदराव दळ्गु आसा यासं धं अन लाब्न् यपिका मी सकसिगु सः, मीसं थकियाग अकगु धयागु हं थगु झकाकगु सः धयागु सँ ह्युथसं सकसिगु नयाल संवग् ११३० नूदया लसगाय् रिंणुना चकाना वना।

Naresh Bir Shakya

Naresh Bir Shakya

Editor-in-chief

नं.सं.११३० ककला १ (यानरु)